

ROLEX

TUDOR

TAGHeuer

LONGINES

NOMOS
GLASHÜTTE

TISSOT

Verið velkomin í nýja og glæsilega verslun okkar á Hafnartorgi

MICHELSEN
1909

Hafnartorg - 511 1900 - michelsen.is

Þurfum traustar tölur

Villur í tölum Hagstofunnar hafa verið tíðari á þessu ári en áður. Hagfræðingur segir mikilvægt að fyrirtæki og stofnanir geti reitt sig á tölurnar. Hagstofustjóri segir að ekki hafi verið slakað á hvað vönduð vinnubrögð varðar. » 6

Við förum varlegar í að draga ályktanir af hagtölunum án þess að skoða málið betur.

Ingólfur Bender, hagfræðingur Samtaka iðnaðarins

»2
Kanna greiðslur sem runnu frá Upphafi

Grunur leikur á um að ekki hafi verið eðlilega staðið að greiðslum til félaga sem komu að verkefnum fasteignafélagsins. Félag í eigu Guðbjargar í Eyjum fjárfesti fyrir hundruð milljóna í NOVUS. Sjóðsfélagar ráða ráðum sínum.

»4
Ávinningur af samvinnuleið í innviðafjármögnun

Framkvæmdastjóri Samtaka iðnaðarins segir samvinnuleið ríkis og einkaaðila við fjármögnun innviða góðan kost. Flýtir framkvæmdum og heldur verkefnum innan áætlana. Mikilvægt sé að greina ábatann.

»10
Endalok hárra innlánsvaxta

„Innlánsstaða heimila er nú í sögulegu hámarki, um 900 milljarðar, og hefur nánast tvöfaldast frá árinu 2007. Afleiðingin er of einsleit eignasöfn sem geta setið föst í lélegri ávöxtun fram á veginn,“ segir Skúli Hrafn Harðarson, forstöðumaður hlutabréfa hjá Júpiter, í aðsendre grein.

NÝ VERSLUN OPTICAL STUDIO HEFUR OPNAÐ Á HAFNARTORGI

Optical Studio
SMÁRALIND • HAFNARTORG • LEIFSSTÖÐ • KEFLAVÍK

Þarf nýjar tryggingar við sölu Icelandair til Berjaya

Á meðal útistandandi skilyrða fyrir kaupum malasísku fyrirtækjasamsteypunnar Berjaya Land Berhad á 75 prósentum hlutafjár í Icelandair Hotels er að Icelandair Group, eigandi hótélkeðjunnar, reiði fram nýjar tryggingar vegna leigusamninga milli Reita fasteignafélags og Icelandair Hotels. Við kaup Berjaya á meirihluta í íslensku hótélkeðjunni virkjast ákvæði í samningunum um breytingar á eignarhaldi í félaginu (e. change of control) og við það fellur úr gildi móðurfélagsábyrgð Icelandair.

Guðjón Auðunsson, forstjóri Reita, staðfestir í samtali við Markaðinn að félagið eigi þessa dagana í viðræðum við Icelandair um þetta atriði ásamt því að ræða fyrirkomulag leigusamninganna og mögulega lengingu þeirra. Hann segir að fyrir Reiti skipti máli að vera „ekki verr sett en áður“ og að félagið muni „meta gæði þeirra ábyrgða“ sem

Icelandair reiði fram í stað þeirrar sem hingað til hefur verið. Viðræðurnar muni halda áfram á næstu vikum, að sögn Guðjóns.

Leigusamningar Reita og

Vincent Tan er eigandi félagsins sem kaupir Icelandair Hotels.

97

milljónir dala voru tekjur Icelandair Hotels í fyrra.

Icelandair Hotels ná til Reykjavík Natura, Hilton Reykjavík Nordica og Hótel Öldu við Laugaveg sem hótélkeðjan keypti vorið 2018.

Malasíska félagið, sem var stofnað af milljarðamæringnum Vincent Tan, eiganda breska knattspyrnufélagsins Cardiff City, greiðir 53,6 milljónir dala, jafnvirði um 6,7 milljarða króna, fyrir hlutinn í Icelandair Hotels og þeim fasteignum sem tilheyra hótélrekstrinum.

Heildarvirði hótélkeðjunnar og tengdra fasteigna – hlutafé og vaxtaberandi skuldir – er 136 milljónir dala í viðskiptunum. Endanlegt verð mun ráðast af fjárhagsstöðu hótélkeðjunnar þegar kaupin ganga í gegn í lok ársins, háð skilyrðum frá báðum aðilum. Kaup malasíska risans eru meðal annars háð því að skuldir Icelandair Hotels verði endurfjármagnaðar með nýjum lánum upp á 64 til 72 milljónir dala sem jafngildir átta til níu milljörðum króna.

Tekjur Icelandair Hotels, sem rekur alls þrettán hótél auk sumarhótélkeðjunnar Hótel Eddu, námu 97 milljónum dala í fyrra og var EBITDA hótélrekstursins – afkoma fyrir afskriftir, fjármagnsliði og skatta – á sama tíma jákvæð um sjö milljónir dala. –**hæ**

Kanna greiðslur sem runnu frá Upphafi

Grunur um að ekki hafi verið eðlilega staðið að greiðslum til félaga sem komu að verkefnum Upphafs. Félag Guðbjargar í Eyjum fjárfesti fyrir hundruð milljóna í sjóð GAMMA og Stoðir fyrir 500 milljónir í skuldabréfaútboði.

Nýir stjórnendur GAMMA, dótturfélags Kviku, vinna nú að því að taka saman og kanna greiðslur sem runnu frá Upphafi fasteignafélagi, sem er í eigu fagfjárfestasjóðsins GAMMA:NOVUS, til félaga sem komu að framkvæmdaverkefnum sem Upphaf hefur unnið að, vegna gruns um að ekki hafi verið eðlilega að þeim staðið. Þar er meðal annars um að ræða greiðslur, samkvæmt heimildum Markaðarins, til félaga sem tengjast Péttri Hannessyni, fyrrverandi framkvæmdastjóra Upphafs, starfsmannaleigunnar Elju, sem er stýrt og að hluta í eigu Arnars Haukssonar, bróðurs Gísla Haukssonar, annars af stofnendum GAMMA, og til verkfræðistofunnar Erils sem var eftirlitsaðili með fasteignaverkefnum Upphafs.

Í bréfi til sjóðsfélaga síðastliðinn mánudag voru sjóðsfélagar NOVUS upplýstir um að við endurmat á eignum og áætlunum sjóðsins þá væri eigið fé, sem þremur mánuðum áður var metið á um 3,9 milljarða, nú aðeins talið vera um 42 milljónir. Þá var gengi sjóðsins, sem fór hæst í 250 í árslok 2017, lækkað niður í 2 en það bráðabirgðagengi byggir á því að áform um viðbótarfjármögnun upp á einn milljarð króna, til að mæta lausafjávanda Upphafs, gangi eftir. Samkvæmt endurskoðuðu ársuppgjöri fyrir 2018 var eigið fé NOVUS metið á 4,4 milljarða.

Á meðal einkafjárfesta sem voru hvað stærstir við fjármögnun NOVUS á sínum tíma var Guðbjörg Matthíasdóttir, aðaleigandi Ísfélags Vestmannaeyja, samkvæmt heimildum Markaðarins, en félag

42

milljónum nemur eigið fé NOVUS eftir endurmat á eignum.

í hennar eigu fjárfesti í sjóðnum fyrir hundruð milljóna. Félag Guðbjargar var einnig umsvifamikilið í hópi fjárfesta sem lánuðu samtals 2,7 milljarða króna til Upphafs í tengslum við skuldabréf til tveggja ára sem félagið gaf út í byrjun júní á þessu ári. Þá voru Stoðir, stærsta fjárfestingafélag landsins, einnig á meðal þátttakenda í skuldabréfaútboðinu og fjárfestu í því fyrir samtals 500 milljónir króna, samkvæmt heimildum. Í kynningu til fjárfesta vegna skuldabréfaútboðsins, sem Markaðurinn hefur undir höndum, var gert ráð fyrir að vextirnir, sem ættu að greiðast á tólf mánaða fresti, yrðu 11 prósent en þeir urðu hins vegar að lokum 15 prósent.

Hópur sjóðsfélaga, sem hefur núna tapað að stærstum hluta þeim fjármunum sem þeir lögðu NOVUS til, ræður nú ráðum sínum og áformar að leita sér lögfræðiaðstoðar til að kanna réttarstöðu sína um hvort refsiverð háttsemi hafi átt sér stað í tengslum við starfsemi sjóðsins. Stofnfé sjóðsins, sem var komið á fót 2013, nam um 2,5 milljörðum en á árinu 2017 voru greiddar 850 milljónir til baka til eigenda sjóðsins.

Í skýringum til sjóðsfélaga á endurmetnu virði NOVUS hefur komið fram að raunveruleg framvinda margra verkefna Upphafs, sem hefur

staðið í framkvæmdum og sölu á yfir 400 íbúðum á höfuðborgarsvæðinu, hafi reynst ofmetin. Þá hefur kostnaður við framkvæmdir á árinu verið langt yfir áætlunum auk þess sem fyrri matsaðferðir tóku ekki að fullu tillit til fjármagnskostnaðar félagsins sem hækkaði verulega við útgáfu fyrrnefnds skuldabréfs að fjárhæð 2,7 milljarðar í júní.

Ljóst er að fjöldi einkafjárfesta sem komu að fjármögnun NOVUS nemur að lágmarki tugum og þurfa þeir nú að afskrifa eign sína að fullu. Auk Guðbjargar voru í þeim hópi, samkvæmt heimildum Markaðarins, meðal annars Þorsteinn Vilhelmsson, fjárfestir og fyrrverandi aðaleigandi Matorku og Samherja, Pétur Guðmundsson, eigandi verktafyrirtækisins Eyktar, Ingi Guðjónsson, fjárfestir og einn eigenda Lyfju, Friðrik Steinn Kristjánsson, stofnandi Invent Farma sem var selt fyrir um 30 milljarða árið 2016, og Frosti Bergsson, fjárfestir og fyrrverandi aðaleigandi Opinna kerfa.

Fjöldmargir stofnanafjárfestar, tryggingafélög og lífeyrissjóðir, þurfa sömuleiðis að færa niður eignir hjá sér vegna NOVUS en TM hefur tilkynnt að tap félagsins nemi 300 milljónum króna og þá er tap Sjóvár um 155 milljónir.

Nýr sjóðsstjóri NOVUS er Máni Atlason, sem hefur samhlíða verið ráðinn framkvæmdastjóri GAMMA, en hann starfaði áður á lögfræðisviði Kviku, en sá sem hefur leitt vinnu við endurmat á eignum GAMMA er Ásgeir Baldursson, fjárfestingastjóri hjá félaginu. Ingva Hrafni Óskarssyni, sem hafði stýrt NOVUS undanfarin ár, var sagt upp störfum á mánudag. **hordur@frettabladid.is**

Arion banki skoðar að færa markaðsviðskiptin í sérstakt félag

Arion banki er nú með það til skoðunar að færa markaðsviðskipti bankans, sem sinnir meðal annars miðlun á verðbréfum og gjaldeyri fyrir viðskiptavinum, yfir í sérstakt félag.

Haraldur Guðni Eiddsson, upplýsingafulltrúi Arion, staðfestir þetta í svari til Markaðarins. „Á næstu vikum og mánuðum þá munum við skoða kosti þess að setja markaðsviðskiptin í sérstakt félag sem yrði þá dótturfélag bankans,“ segir Haraldur.

Hann tekur hins vegar fram að engar ákvarðanir hafi enn verið teknar en að bankinn muni skoða kosti og galla þessarar hugmyndar á næstunni.

Verði niðurstaðan sú að færa markaðsviðskipti bankans í sérstakt dótturfélag mun Arion banki einnig horfa til þess, samkvæmt heimildum Markaðarins, að bjóða tiltekinn hluta félagsins til sölu til handa lykilstarfsmönnum á sviði verðbréfamiðlunar þannig að þeir yrðu hluthafar á móti bankanum.

Tilkynnt var um viðamiklar skipulagsbreytingar og hagræðingaraðgerðir hjá Arion banka í lok síðustu viku, sem fólu meðal annars í sér að hundrað starfsmönnum var sagt upp, og samkvæmt nýju skipulagi bankans færðust markaðsviðskipti undir nýtt svið, Markaði, en þau tilheyrðu áður fjárfestingarbankasviði.

Við þær breytingar fækkaði starfsmönnum markaðsviðskipta um líðlega helming og eru þeir núna átta talsins. – **hæ**

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFEÐLAG Torg., Kalkofnsvegur 2, 101 Reykjavík, sími 550 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími **550 5051**

Ritstjóri **Höður Egiðsson** hordur@frettabladid.is

Ábyrgðarmaður **Kristín Þorsteinsdóttir**

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@frettabladid.is Veffang frettabladid.is

NÝBAKAÐ
BRAUÐ
ALLA DAGA

- Austurströnd 14
- Hringbraut 35

mánudaga-föstudaga	7.30 - 17.30
laugardaga	8.00 - 16.00
sunnudaga	9.00 - 16.00

www.bjornsbakari.is

REYKJASTRÆTI
FASTEIGNAFÉLAG

NÝJAR EIGNIR TIL ÚTLEIGU

HAFNARTORG er blönduð byggð af nýjum skrifstofum, íbúðum og verslunum. Glæsilegar skrifstofur eru til leigu frá 200 til 1.500 fermetra. Í húsinu verður boðið uppá þjónustu við leigjendur s.s. móttökuritara og aðgang að sameiginlegum fundarherbergjum og skrifstofum. Einn stærsti bílakjallari landsins verður undir Hafnartorgi og að Hörpu. Hafnartorg verður iðandi af mannlífi og menningu og kærkomin viðbót við stækkandi miðbæ Reykjavíkur.

DALVEGUR 32 samanstendur af tveimur staðsteyptum fjölnotahúsum miðsvæðis á höfuðborgarsvæðinu tilbúnum á árinu 2019 til vorsins 2020. Leigurýmin eru frá 800 til 1.750 fermetrar sem henta undir fjölbreytta starfsemi þ.m.t. fyrir notendur sem kjósa miðlæga staðsetningu með tilliti til verslunar eða vörudreifingar. Nýtanleg lofthæð er um 8 metrar og tækifæri er að aðlaga húsin að þörfum notandans.

REYKJASTRAETI.IS

Sími 571 4990 | pall@reykjastraeti.is

Jói Fel

BAKKARÍ

VEISLU
BAKKAR
AÐ HÆTTI
JÓA FEL

MAKKARÓNUR
OG ANNAÐ GOTT

NÝTT HJÁ JÓA FEL!
VEGANBAKKI

ÍTALSKUR
SNITTUBAKKI

GRÆNN BAKKI

PINNABAKKI

Skodið úrvalið
í nýrri vefverslun
www.joifel.is

Ávinningur af samvinnuleið

Framkvæmdastjóri Samtaka iðnaðarins segir samvinnuleið ríkis og einkaaðila við fjármögnun innviða góðan kost. Flýtir framkvæmdum og heldur verkefnum innan áætlana. Mikilvægt sé að greina ábatann.

Samvinnuleið ríkis og einkaaðila við fjármögnun uppbyggingar á innviðum er góður kostur fyrir ríkið í ljósi þess að hún krefst minni fjármagnsbindingar og flýtir framkvæmdum. Uppbyggingin með slíkum hætti sé líklegri til að vera á áætlun, bæði hvað varðar tíma og kostnað. Þetta segir Sigurður Hannesson, framkvæmdastjóri Samtaka iðnaðarins, í samtali við Markaðinn um tækifærin sem felast í samvinnuleiðinni (e. public private partnership).

„Það er staðreynd að hér á landi er mikil uppsöfnuð þörf fyrir framkvæmdir og uppbyggingu innviða,“ segir Sigurður sem mun halda erindi í dag á ráðstefnu um samvinnuleiðina (e. public private partnership) sem Arion banki stendur fyrir á morgun, fimmtudag. Hann vísar til skýrslu sem Samtök iðnaðarins birtu fyrir tveimur árum. Þar var uppsöfnuð viðhaldsþörf metin á 372 milljarða króna fyrir utan nýfjárfestingar. Þá nefnir hann einnig að í skýrslu sem OECD gaf nýlega út hafi komið fram að íslenskir innviðir væru komnir að þölmörkum.

„Þetta hefur áhrif á framleiðni vegna þess að innviðir leggja grunn að verðmætasköpun hagkerfisins. Góðir samgönguinnviðir nýtast til að mynda greinum eins og ferðaþjónustunni til að skapa verðmæti og útflutningstekjur,“ segir Sigurður.

„Samvinnuleiðin er góður kostur fyrir ríkið vegna þess að hún krefst minni fjármagnsbindingar af hálfu ríkisins og flýtir framkvæmdum. Rannsóknir hafa sýnt að innviðafjárfestingar sem eru framkvæmdar með samvinnuleiðinni eru líklegri til að vera á áætlun, bæði hvað varðar tíma og kostnað,“ segir Sigurður og bætir við að viðhaldi sé gjarnan betur sinnt í slíkum verkefnum.

Fulltrúar ríkisvaldsins og sex sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu undirrituðu í síðustu viku samkomulag um uppbyggingu samgönguinnviða og almennings-samgangna á svæðinu næstu 15 árin. Gert er ráð fyrir að fjárfest verði fyrir 120 milljarða og að gjalddaga muni standa undir 60 milljörðum.

Sigurður segir að samvinnuleiðin þurfi að koma til viðbótar við önnur verkefni stjórnvalda. Fréttablaðið/Eyþór

Bankar verði í lykilhlutverki

Benedikt Gíslason, bankastjóri Arion banka, sem er á meðal fyrirlesara á ráðstefnunni, segir að í ljósi lækkandi vaxta hér á landi eigi innviðafjárfestingar að geta verið áhugaverður kostur fyrir stofnanafjárfesta. „Það á ekki sist við um lífeyrissjóðina, en fyrirséð er að þeir stækki mikið á næstu árum og áratugum. Fjárfestingarþörf í

innviðum er veruleg, hvort sem litið er til hefðbundinna innviða eða samfélagslegra innviða, og ekki hægt að gera ráð fyrir því að ríkissjóður beri allan kostnað af þeim framkvæmdum. Fjármála-stofnanir munu gegna lykilhlutverki í því að leiða saman einkaaðila og opinbera aðila við innviðafjármögnun til framtíðar litið.“

„Samvinnuleiðin þarf að koma til viðbótar við önnur verkefni sem stjórnvöld eru að vinna að. Við höfum líka bent á að það þurfi að beita ábatagreiningum í meiri mæli við forgangsroðun verkefna og rímar það við áherslur OECD. Við vitum hver kostnaðurinn verður en við verðum að geta svarað spurningunni um hvers vegna sé verið að fara í þessar framkvæmdir en ekki aðrar,“ segir Sigurður.

„Þetta skiptir miklu máli þegar

verkefnin verða fjármögnuð að helmingi með gjaldtökum. Þó að Samgöngusáttmálinn byggji ekki á samvinnuleiðinni hljóta sömu sjónarmið að gilda, þ.e.a.s. að greiðsluviljinn ráðist á endanum af ábatanum sem notandinn upplifir hvort sem um er að ræða styttri ferðatíma eða aukið umferðaröryggi. Við þurfum að passa að fólk upplifi ekki gjalddökuna sem aukna skattlagningu“.

Sigurður Ingi Jóhannsson, sam-

Það er ljóst að áhugi stjórnvalda er til staðar og ég held að áhugi fjárfesta hafi verið til staðar um margra ára skeið.

Sigurður Hannesson, framkvæmdastjóri Samtaka iðnaðarins

göngu- og sveitarstjórnarráðherra, stefnir að því að leggja fram frumvarp á vörðingum um svokölluð PPP-félög, samvinnufélög ríkisins og einkaaðila. Er frumvarpinu ætlað að greiða götuna fyrir samvinnuleiðina og segir Sigurður að það sé til marks um aukinn áhuga stjórnvalda á leiðinni. „Það er ljóst að áhugi stjórnvalda er til staðar og ég held að áhugi fjárfesta hafi verið til staðar um margra ára skeið,“ segir Sigurður. thorsteinn@frettabladid.is

Tapaði 458 milljónum á Icelandair

Tap Traðarhyrnu, sem stofnað var um kaup í Icelandair Group í febrúar 2017, jókst í 458 milljónir króna árið 2018 úr 169 milljónum króna árið áður. Gengi Icelandair Group lækkaði um 35 prósent í fyrra og það sem af er ári hefur gengið lækkað um þriðjung.

Traðarhyrna fjárfesti upphaflega í Icelandair Group fyrir 1,7 milljarða króna en við árslok 2018 átti félagið hlutabréf í flugfélaginu fyrir 740 milljónir. Fram kemur í reikningi Traðarhyrnu að félagið hafi í fyrra selt hlutabréf í Icelandair Group fyrir 310 milljónir króna. Traðarhyrna hefur haldið áfram að minnka hlut sinn á árinu.

Skuldir Traðarhyrnu við lána-stofnanir námu 193 milljónum króna við árslok og var eiginfjárlutfallið 74 prósent.

Athygli vekur að í lok síðasta árs var Traðarsteinn sem er í eigu Þorsteins Más Baldvinssonar, forstjóra Samherja, og Helgu Guðmundsdóttur, fyrrverandi eigin konu hans, ekki lengur á meðal hluthafa Traðarhyrnu. Áður var félagið stærsti hluthafinn með 20 prósentu hlut.

Auk þess er Eiríkur Ingvar Þorgeirsson augnlæknir ekki lengur á meðal hluthafa en hann átti 4,6 prósentu hlut við lok árs 2017. Fram kom

í ársreikningi að Traðarhyrna hefði keypt eigin bréf fyrir 250 milljónir króna á árinu.

Jafnframt kom fram í fréttum í ágúst síðastliðnum að Ómar Benediktsson, varaformaður stjórnar Icelandair Group, hefði fært hlutabréfaeign sína í flugfélaginu frá Traðarhyrnu yfir í félagið NT.

Fjögur félög áttu 13,9 prósentu hlut í Traðarhyrnu við árslok: Kvika banki, Snæból í eigu hjónanna Steinunnar Jónsdóttur og Finns Reyrs Stefánssonar, Gani í eigu Tómasar Kristjánssonar, N4A í eigu Þóris Alberts Kristinssonar og NT í eigu téðs Ómars.

Aðrir hluthafar eru félög á vegum Margrétar Ásgeirsdóttur hóteleiganda; fjölskyldu Magnúsar Kristinssonar, fyrrverandi útgerðarmanns; Þorvalds Gissurarsonar verktaka, Óttars Þórarinssonar og Fagfjárfestasjóðsins Myllu undir stjórn Júpíters, sjóðastýringar Kviku. – hvj

Gengið lækkaði um 35% í fyrra.

Eaton minnkar við sig í Símanum

Tveir fjárfestingasjóðir í stýringu Eaton Vance, sem hefur verið umsvifamesti erlendi fjárfestirinn í skráðum félögum hér á landi undanfarin ár, minnkaði hlut sinn í Símanum um sem nam tæplega einu prósent í síðasta mánuði, eða sem jafngildir um 430 milljónum króna miðað við núverandi hlutabréfaverð Símans.

Samkvæmt lista yfir alla hluthafa félagsins í gær, sem Markaðurinn hefur séð, áttu sjóðirnir Global Macro Absolute Return Advantage og Global Macro Portfolio samantlagt rúmlega tveggja prósentu hlut í Símanum. Hefur eignarhlutur Eaton, rétt eins og í mörgum öðrum félögum í Kauphöllinni, minnkað verulega í Símanum að undanfögnu en í byrjun apríl áttu sjóðirnir tveir samtals um níu prósentu hlut í fjarskiptafyrirtækinu.

Auk Eaton minnkaði einnig hlutur Frjálsa lífeyrissjóðsins og hlutabréfasjóðs í stýringu Stefns nokkuð í síðasta mánuði auk þess sem eignarhlutur sem Kvika banki er skráður fyrir dróst saman um nærri eitt prósent og var 1,3 prósent í lok september. Á sama tíma bætti Brú lífeyrissjóður talsvert við sig í Símanum og á núna liðlega þriggja prósentu hlut auk þess sem Íslandsbanki tvöfaldaði hlut sinn

2%

nemur samantlagður hlutur tveggja fjárfestingasjóða bandaríska félagsins Eaton Vance í Símanum.

og er núna skráður fyrir rúmlega tveggja prósentu hlut í félaginu.

Fjárfestingafélagið Stoðir, sem byrjaði að fjárfesta í Símanum í apríl á þessu ári, er sem fyrr stærsti hluthafi félagsins með 13 prósentu hlut en aðrir stærstu eigendur eru Lífeyrissjóður verslunarmanna, Gildi og LSR. Hlutabréfaverð Símans hefur hækkað um liðlega fjórðung frá áramótum og nemur markaðsvirði félagsins um 44 milljörðum. – hae

VOLVO XC JEPPARNIR

HANNAÐIR FYRIR ÞIG

Það er ekki hægt að hanna einn jeppa sem hentar öllum. Þess vegna hönnuðum við þrjá. XC jepparnir eru hannaðir fyrir útivistina, íþróttirnar, dagsins önn, tónlistina, ferðalagið, fjölskylduna og með okkar sýn á lúxus – hver á sinn hátt. Allir eru þeir hannaðir fyrir þig og þinn lífstíl.

Veldu þinn Volvo XC jeppa

VOLVO XC40 AWD

XC40 AWD D4 dísil verð frá: 6.590.000 kr.

VOLVO XC60 AWD

XC60 AWD B5 verð frá: 8.290.000 kr.
XC60 AWD T8 tengiltvinn verð frá: 8.590.000 kr.

VOLVO XC90 AWD

XC90 AWD B5 verð frá: 9.590.000 kr.
XC90 AWD T8 tengiltvinn verð frá: 10.590.000 kr.

Brimborg Reykjavík
Bíldshófi 6
Sími 515 7000

Brimborg Akureyri
Tryggvabraut 5
Sími 515 7050

volvocars.is

Nauðsynlegt að geta treyst gögnunum

Villur í hagtölum Hagstofunnar hafa verið óvenjutíðar á árinu. Hagfræðingur Samtaka iðnaðarins segir hagtölur þurfa að endurspegla þróun hagkerfisins. Fyrirtæki og stofnanir þurfi að geta treyst þeim. Hagstofustjóri segir að ekki hafi verið slakað á í gæðum.

SKOÐUN

Þorsteinn Friðrik Halldórsson

Villur í hagtölum Hagstofunnar hafa verið óvenjumargar það sem af er ári. Stofnunin þurfti til að mynda að leiðrétta tölur um landsframleiðslu tvisvar með skömmu millibili og nýlega þurfti að leiðrétta tölur um erlenda kortaveltu. Hagfræðingur Samtaka iðnaðarins segir að afdrifaríkar ákvarðanir hjá bæði fyrirtækjum og hinu opinbera byggji á hagtölum Hagstofunnar. Tölurnar þurfi því að vera áreiðanlegar og endurspegla þróunina í hagkerfinu með réttum hætti.

Hagstofustjóri segir ekkert benda til þess að villur hjá Hagstofunni séu fleiri en hjá öðrum hagstofum sem íslenska stofnunin ber sig saman við. Á þessu ári hafi villur verið fleiri en notendur eiga að venjast en það meg ekki rekja til þess að slakað hafi verið á í gæðum eða vönduðum vinnubrögðum.

„Þessar leiðréttingar hafa verið óvenjumargar á síðustu mánuðum. Í sjálfu sér hefur maður skilning á því að það sé ákveðin endurskoðun sem á sér stað í eðlilegu árferði, til að mynda á landsframleiðslutölum, en villurnar hafa verið umfram það sem er venjubundið,“ segir Ingólfur Bender, aðalhafgræðingur Samtaka iðnaðarins, í samtali við Markaðinn.

Ingólfur segir að gæði opinberra gagna um þróun efnahagslífsins sé hagsmunamál fyrir iðnaðinn og aðrar greinar hagkerfisins. Mistök í útreikningum hagtalna komi sér illa fyrir Samtök iðnaðarins sem vinna að ýmsum greiningum á hagkerfinu, umhverfi íslensks iðnaðar og stöðu iðnfyrirtækja og heimila. Sama meg segja um aðra aðila sem þurfi að geta treyst opinberum hagtölum. Hjá fyrirtækjum, samtökum og opinberum aðilum séu teknar ákvarðanir á grundvelli þessara gagna.

„Oft á tíðum er um að ræða mjög stórar ákvarðanir. Til dæmis ákvarðanir í hagstjórn landsins. Nú er til umræðu á Alþingi frumvarp til fjárlaga fyrir næsta ár sem byggir á tölum Hagstofunnar. Þar er verið að taka ákvarðanir meðal annars um aðhaldsstig ríkisfjármála og þróun tekna og gjalda á grundvelli talna stofnunarinnar. Annað dæmi er stýrivaxtaákvörðun peningastefnunefndar Seðlabankans sem í þessari viku tekur ákvörðun um hvort eigi að breyta stýrivöxtum bankans og tekur í því mið af tölum um hagvöxt og fleiri þætti sem frá Hagstofunni koma. Þessar ákvarðanir varða hag fyrirtækja og heimila í landinu, og verða því að byggja á góðum grunni,“ segir Ingólfur.

„Mörg fyrirtæki, bæði á sviði iðnaðar og í öðrum

Það hefur verið ansi þétt röð af mistökum hjá stofnuninni á þessu ári. Óraunhæft væri að ætla að það hafi ekki áhrif á traust á þessum gögnum.

Ingólfur Bender, hagfræðingur Samtaka iðnaðarins

greinum, styðjast við gögn stofnunarinnar til að meta rekstrarumhverfi sitt. Þar er oft verið að nota gögnin til að taka stórar og afdrifaríkar ákvarðanir um stefnu og starfsemi. Því er mjög mikilvægt að gæði gagnanna séu sem allra best og að þau lýsi þróun og stöðu með réttum hætti,“ segir Ingólfur og bætir við að notkunin á gögnum Hagstofunnar sé viðtæk og því afar mikilvægt að hægt sé að treysta þeim.

Spurður hvort óvenjutíð mistök hafi grafið undan trausti til stofnunarinnar segist Ingólfur reikna með því.

„Það hefur verið ansi þétt röð af mistökum hjá stofnuninni á þessu ári. Óraunhæft væri að ætla að það hafi ekki áhrif á traust á þessum gögnum.“

Takið þið birtingu hagtalna með meiri fyrirvara en áður?

„Já, að vissu leyti. Við förum varlegar í að draga ályktanir af hagtölunum án þess að skoða málið betur,“ segir Ingólfur. Spurður hvaða skýringar geti legið að baki segist hann ekki hafa svarið á reiðum höndum.

„Kjarni málsins er að það þarf að koma í veg fyrir villur sem þessar í framtíðinni eins og kostur er.“

Villurnar ekki fleiri en hjá erlendum hagstofum

Ólafur Hjálmarsson hagstofustjóri segir að það sé stofnuninni mikilvægt að upplýsingarnar sem hún birtir séu réttar og trúverðugar. Til þess að ná því markmiði hafi Hagstofan komið á vottuðu öryggiskerfi upplýsinga og innleitt gæðakerfi um framleiðslu hagtalna. Gæðakerfið byggir á meginreglum í evrópskri hagskýrslugerð, þar sem meðal annars er gerð krafa um að villur eða skekkjur sem uppgötvast skuli leiðréttar og notendur upplýstir um það.

Apple Pay var til vandræða

Nýjasta leiðrétting Hagstofunnar var á tölum um veltu greiðslukorta fyrir ágúst og júlí. Stofnunin birti leiðréttingu á tölum um veltu erlendra greiðslukorta í þessum mánuðum. Samkvæmt leiðrættum tölum minnkaði velta erlendra greiðslukorta í ágúst um 2,7 prósent frá fyrra ári. Tölurnar sem Hagstofan birti fyrst sýndu hins vegar 4,7 prósentu aukningu. Þá voru tölur um kortaveltuna í júlí leiðréttar úr 5,1 prósentu aukningu í 0,7 prósentu samdrátt.

„Hana má rekja til þess að villur voru í þeim gögnum sem Hagstofan fékk. Hagstofan mat að tímanlegar tölur um veltuna án flugfargjalda væru mikilvægar. Reynslan hefur sýnt að upplýsingar um kortaveltu eru

oft óstöðugar og háðar mikilli óvissu þar sem fyrirtæki geta fært sig í viðskipti við erlenda aðila um færsluhirðingu, auk þess sem nýir greiðslumátar hafa komið til sögunnar sem óvíst er hvernig koma fram í gögnunum. Hagstofan mun því ekki birta tölur um kortaveltu, nema sem tilrauna-tölfræði, þar til meiri stöðugleiki og viðunandi gæði fást,“ segir Ólafur Hjálmarsson hagstofustjóri, spurður hver ástæðan að baki villunni hafi verið.

Eftir því sem Markaðurinn kemst næst má rekja misræmið að einhverju leyti til þess að greiðslulausnin Apple Pay var tekin í notkun um svipað leyti og hafa þær færslur verið flokkaðar sem erlend kortavelta.

Það mætti frekar segja að notendur þurfi að hafa minni áhyggjur af því að Hagstofan hafi þurft að leiðrétta fréttir undanfarið, en ef Hagstofan gerði engar leiðréttingar.

Ólafur Hjálmarsson hagstofustjóri

slíkar villur endurtaki sig,“ segir Ólafur.

Hagstofan gefur út fjölda fréttar í hverri viku allt árið um kring og því er óhjákvæmilegt að sögn Ólafs að upp komi villur sem bregðast þarf við. Hins vegar bendi ekkert til þess að villur hjá Hagstofunni séu fleiri en hjá öðrum hagstofum sem íslenska stofnunin ber sig saman við.

„Á þessu ári hafa villur verið fleiri en notendur eiga að venjast en það má ekki rekja til þess að slakað hafi verið á í gæðum eða vönduðum vinnubrögðum. Það er tilviljun að fleiri villur hafa komið upp á þessu ári en undanfarin ár og þess vegna verða þær meira áberandi, þar sem Hagstofan birtir tilkynningar opinberlega um þær og beinir þar með athygli notenda að þeim,“ segir Ólafur.

„Hagstofan mun seint koma í veg fyrir allar villur, þó að markmiðið sé að lágmarka fjölda þeirra og bæta gæði m e ð

markvissri gæðastjórnun. Samhliða er unnið að því að birta upplýsingar tímanlegar og fyrr en verið hefur í samræmi við óskir notenda, sem verður að vega á móti þeim tíma sem fer í að yfirfara og rýna gögnin.“

Er ástæða fyrir markaðsaðila, fyrirtæki og stofnanir til að hafa áhyggjur af þessum leiðréttingum?

„Það mætti frekar segja að notendur þurfi að hafa minni áhyggjur af því að Hagstofan hafi þurft að leiðrétta fréttir undanfarið, en ef Hagstofan gerði engar leiðréttingar. Ef Hagstofan leiðrétti ekki villur, og léti sem svo að villur væru ekki gerðar, þyrftu notendur vissulega að hafa áhyggjur.“

Misalvarlegar villur

Það sem vakti hvað mesta athygli voru tvær leiðréttingar Hagstofunnar á landsframleiðslutölum um mánaðamótin ágúst og september. Fyrst greindi Hagstofan frá því að landsframleiðsla hefði dregist saman um 0,9 prósent en ekki vaxið um 1,7 prósent líkt og áður hafði verið gefið út. Ástæðan var mistök við vinnslu gagna um framvindu byggingarframkvæmda. Samhliða voru birtar tölur um hagvöxt annars ársfjórðungs.

Nokkrum dögum síðar var tilkynnt að leiðréttar þyrfti tölur um hagvöxt á öðrum ársfjórðungi. Hagvöxturinn á þeim fjórðungi hefði verið 2,7 prósent en ekki 1,4 prósent líkt og fyrra mat stofnunarinnar benti til. Ástæðan var að fjárfesting var ekki að dragast saman á fjórðungnum um 2 prósent heldur vaxa um 17 prósent.

Björn Rúnar Guðmundsson er sviðsstjóri efnahagsviðs Hagstofunnar og hefur meðal annars umsjón með útreikningum og birtingu á landsframleiðslutölunum. Hann gerir greinarmun á fyrri leiðréttingunni annars vegar og seinni hins vegar.

Excel er of mikið notað í þessum stóru kerfum sem er afleiðing af því að menn hafa ekki fjárfest nægilega mikið í þessari vinnslu í gegnum árin.

Björn Rúnar Guðmundsson, sviðsstjóri efnahagssviðs Hagstofunnar

„Við vinnslu á tölum um fjárfestingu fyrir annan ársfjórðung kom í ljós að gögnin sem við höfðum fengið fyrir fyrsta ársfjórðung reyndust innihalda tölur sem náðu inn á annan ársfjórðung. Við höfum gagnalindir sem gefa okkur upplýsingar og þó að við berum ábyrgð á upplýsingunum höfum við ekki fulla stjórn á þeim. Við tókum þá ákvörðun að laga gögnin fyrir fyrsta ársfjórðung með því að hliðra hluta af tölunum um fjárfestingu yfir á annan ársfjórðung,“ segir Björn Rúnar. Þannig varð engin breyting á heildarfjárfestingu tímabilanna heldur hliðrun milli tímabila.

Fljótlega eftir leiðréttinguna tóku sérfræðingar Hagstofunnar eftir því að reiknivilla hafði verið gerð í fjárfestingu fyrir annan fjórðung er varðaði skip og flugvélar. Var sú villa síðan leiðrétt.

„Það var seinni villan sem var í mínum huga kannski alvarlegri en sú fyrsta. Hún var í rauninni Excel-villan en ekki sú fyrri. Ég myndi segja að þetta sé því miður hluti af því að vinna hratt í flóknum kerfum. Þá koma stundum upp villur og við reynum að leiðrétta þær jafnóðum. Þjóðhagsreikningar eru flóknir og vinnslukerfið er orðið úrelt. Við viljum mjög gjarnan bæta það. Excel er of mikið notað í þessum stóru kerfum sem er afleiðing af því að menn hafa ekki fjárfest nægilega mikið í þessari vinnslu í gegnum árin. Og kannski ekki fylgt tækniþróuninni eins og mörg fyrirtæki og stofnanir eru sek um,“ segir Björn Rúnar.

Yrði aukin fjárfesting

Mistök við vinnslu gagna um framvindu byggingaframkvæmda voru ástæða fyrir fyrri leiðréttingunni á landsframleiðslutölunum. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Leiðréttingar á hagtölum síðustu mánuði

20. september	3. september	30. ágúst	22. ágúst	31. maí	1. mars
Hagstofan birti leiðréttingu á tölum um veltu greiðslukorta fyrir ágúst og júlí. Samkvæmt leiðréttum tölum minnkaði velta erlendra greiðslukorta í ágúst um 2,7 prósent frá fyrra ári. Tölurnar sem Hagstofan birti fyrst sýndu hins vegar 4,7 prósentu aukningu. Þá voru tölur um kortaveltuna í júlí leiðréttar úr 5,1 prósentu aukningu í 0,7 prósentu samdrátt. Áður birtar tölur byggðu á villu í gögnum frá greiðslukortafyrirtækjum en sú villa hefur nú verið leiðrétt.	Hagstofan birti leiðréttingu á landsframleiðslutölum fyrir annan ársfjórðung þar sem stofnununin sagði að hagvöxturinn á þeim fjórðungi hefði verið 2,7 prósent en ekki 1,4 prósent líkt og fyrra mat stofnunarinnar benti til. Ástæðan var að fjárfesting dróst ekki saman um 2 prósent á fjórðungnum heldur óx hún um 17 prósent.	Stofnunin sendi frá sér tilkynningu þar sem fram kom að landsframleiðsla á fyrsta fjórðungi ársins hefði verið leiðrétt en þá hefði mælst 0,9 prósentu samdráttur en ekki 1,7 prósentu hagvöxtur líkt og stofnunin sagði í sínu fyrra mati. Samhliða þessu birti stofnunin nýtt mat á hagvexti ársins 2018.	Stofnunin sendi frá sér tölur um fjölda starfandi. Tölurnar hljóðuðu upp á 4,4 prósentu fækkun starfandi í hagkerfinu í júní frá sama mánuði árinu áður. Daginn eftir birtingu leiðrétti stofnunin tölurnar þar sem í ljós kom að inn í fyrri tölur vantaði sjálfstætt starfandi fólk að stórum hluta. Samkvæmt nýjum tölum var fækkunin í fjölda starfandi 1,7 prósent.	Hagstofan tilkynnti að hún hefði verið að leiðrétta hagvaxtar-tölur fyrir árin 1995-1997 en þar munar mestu um árið 1997 þar sem hagvöxtur var samkvæmt nýju mati 5,8 prósent en ekki 3,9 prósent líkt og fyrra mat stofnunarinnar var.	Hagstofan sendi frá sér fréttatilkynningu þar sem sagt var frá því að hagvöxtur árána 2015, 2016 og 2017 hefði verið endurmetinn og að nú væri hagvöxturinn árið 2015 4,7 prósent en ekki 4,5 prósent, 2016 væri hann 6,6 prósent en ekki 7,4 prósent og 2017 væri hann 4,6 prósent en ekki 4,0 prósent.

í tækni til bóta?

„Já, ég myndi segja það án þess þó að kenna tækninni um villurnar. Auðvitað viljum við gera eins vel og hægt er, og forðast svona villur. En ef þær k o m a

upp þá viljum við leiðrétta þær eins fljótt og auðið er. Við teljum það vera hluta af því að byggja upp trúverðugleika gagnvart okkar notendum.“

Hafa þessar villur verið teknar sérstaklega fyrir?

„Allt svona er tekið fyrir hjá okkur. Við erum með strangt ferli hér innanhúss fyrir allar villur sem eru gerðar. Þær eru alltaf skráðar, alltaf greindar og alltaf teknar fyrir í sérstöku vinnsluferli til að hægt sé að læra af þeim og

koma í veg fyrir að þær endurtaki sig. Við erum með strangt innra eftirlitskerfi vegna þess að við erum með staðlað gæðakerfi sem við vinnum eftir. Okkur ber að tilkynna svona villur og við tókum það mjög alvarlega þegar þær koma upp.“

Þá segir Björn að almennt felist margs konar áskoranir í framleiðslu á hagtölum.

„Ein af þeim er til dæmis gæði þeirra upplýsinga sem við fáum. Önnur er breytileiki talnanna sem getur verið af eðlilegum orsökum. Það er nefnilega ekki bara hægt að loka bókhaldinu. Við erum að vinna með tölfræði sem er háð óvissu og okkar hlutverk er að halda óvissunni eins litilli og mögulegt er. Síðan getur tæknin skipt máli og mannlegi þátturinn eins og í öllu öðru.“

Erfitt að ná utan um fjárfestingarhliðina

Halldór Benjamín Þorbergsson, framkvæmdastjóri Samtaka atvinnulífsins, segir að leiðréttingarnar vekji vissulega athygli, sér í lagi í ljósi mikilvægis hagtalna fyrir undirliggjandi ákvarðanir sem varða stýrivexti og stefnu í ríkisfjármálum. Þær hafi auk þess verið óvenju tíðar að undanfögnu.

„Það sem var bagalegt í þessu tilviki er að þarna voru endurskoðaðar tölur um hagvöxt og rötin þar var á fjárfestingahliðinni. Það hefur reynst erfiðast að ná utan um þann lið í þessum bráðabirgðatölum. Þannig að maður gerir ráð fyrir því að hagtolur séu leiðréttar en

Maður gerir ráð fyrir því að hagtolur séu leiðréttar en það breytir því ekki að þetta vekur mikla athygli, sér í lagi vegna mikilvægis þess fyrir hagkerfið í heild sinni.

Halldór Benjamín Þorbergsson, framkvæmdastjóri Samtaka atvinnulífsins

það breytir því ekki að þetta vekur mikla athygli, sér í lagi vegna mikilvægis þess fyrir hagkerfið í heild sinni,“ segir Halldór Benjamín.

„Hagstofan og aðrir hagaðilar eru með það markmið að tölurnar endurspegli undirliggjandi stöðu þjóðarbúsins sem allra best á hverjum tíma. Á sama tíma verður maður að hafa í huga að það er erfitt að ná utan um þetta fullkomlega og mannleg mistök geta sannarlega átt sér stað. Réttur samanburður væri að skoða hvernig þessu er háttað annars staðar og við sjáum ekki betur en að verklag Hagstofunnar sé með svipuðum hætti og í samanburðarlöndum þó að þessar villur hafi verið óvenjutíðar upp á síðkastið.“

Arion horfir til bandarískra banka

Í nýju skipuriti er leitast við að efla hlutverk bankans sem milliliðar í ljósi íþyngjandi regluverks. Kosturinn við það fyrirkomulag er að fleiri taka þátt í að meta og verðleggja útlánaáhættu. Starfsemi fjárfestingarbankasviðs var endurraðað við skipulagsbreytingarnar.

Helgi Vífill Júlíusson
helgivifill@frettabladid.is

Nýtt skipurit Arion banka var kynnt í síðustu viku. Í því eru breytingar sem gerðar voru með þrennt í huga: efla hlutverk bankans sem milliliðar á milli þeirra sem þurfa fjármagn og fjármagnseiganda, treysta viðskiptasamband við fyrirtæki með því að veita þeim sérsniðna þjónustu ásamt því að auka hagkvæmni í rekstri og einfalda skipulag. Þetta segir Benedikt Gíslason bankastjóri í samtali við Markaðinn.

„Í alþjóðlegum samanburði eru skattar á banka háir og eiginfjárröfur miklar hér á landi. Það hefur gert það að verkum að lítil arðsemi er af útlánunum. Segja má að í því felist sú sýn stjórnvalda og eftirlitsaðila að bankar eigi ekki að taka við skammtíma innlánunum og lána þau til lengri tíma. Þess vegna getur það verið arðbærara fyrir Arion banka og hagkvæmara fyrir viðskiptavinum að bankinn horfi í ríkari mæli til þess að vera milliliður og leitist við að efla til langs tíma samband bankans við viðskiptavinum og veita þeim viðbótarþjónustu.

Kosturinn við það fyrirkomulag fyrir fjármálakerfið í heild er að það leiðir til þess að fleiri munu taka þátt í að meta og verðleggja útlánaáhættu. Útlánin ættu því að verða betri,“ segir hann.

Að hans sögn var ánægjulegt að sjá hve mikil eftirspurn var eftir 5,5 milljarða króna skuldabréfaútgáfu Haga sem lauk á mánudag. „Það er staðfesting á okkar nálgun og að það sé nú jarðvegur fyrir lífeyrisjóði til að lána stærstu fyrirtækjum landsins. Lífeyrissjóðakerfið okkar er feikilega stórt, er um 150 prósent af landsframleiðslu og fer stækkandi. Það er eðlilegt skref að það láni fyrirtækjum í vaxandi mæli.“

Horft til bandarískra banka

Við hönnun á nýju skipuriti var meðal annars horft til skipulags bandarískra banka. Benedikt segir að bankar í Bandaríkjunum starfi sem milliliðir í mun ríkari mæli en bankar í Evrópu.

Tvö tekjusvið tóku breytingum. Annars vegar fyrirtækja- og fjárfestingarbankasvið sem stýrt er af Ásgeiri H. Reykfjörð Gylfasyni aðstoðarbankastjóra. Hins vegar markaðir sem stýrt er af Margræti Sveinsdóttur. Þriðja tekjusviðið er viðskiptabankastarfsemi sem leitt er af Íðu Brá Benediktsdóttur. Önnur svið eru: fjármálasvið, upp lýsingatæknisvið og áhættustýring.

„Starfsemi fjárfestingarbankasviðs var endurraðað við skipulagsbreytingarnar,“ segir Benedikt. Fyrirtækjaráðgjöf sem veiti

Benedikt Gíslason, bankastjóri Arion banka, segir að með því að reka markaði sem sér svið sé verið að skerpa á áherslum og koma á meiri aðgreiningu á milli þjónustu og viðskipta á verðbréfamarkaði og verkefna sem eru í eðli sínu fjármögnun eða þjónusta við fyrirtæki. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Segja má að í því felist sú sýn stjórnvalda og eftirlitsaðila að bankar eigi ekki að taka við skammtíma innlánunum og lána þau til lengri tíma.

Benedikt Gíslason, bankastjóri Arion banka

þjónustu varðandi óskráða fjármálagjörninga heyri nú undir fyrirtækja- og fjárfestingarbankasvið, markaðsviðskipti, það er miðlun, tilheyri mörkuðum ásamt eignastýringu. Greiningardeildinni sem einnig var hluti af fjárfestingarbankasviði hafi verið lokað í aðdraganda innleiðingar á nýlegri Evróputilskipun, MiFID II.

Samkvæmt tilskipuninni verða

bankar að rukka viðskiptavinum sérstaklega fyrir greiningar, það má ekki lengur láta þær ekki fylgja með í kaupunum þegar þóknun er greidd í verðbréfavíðskiptum. Starfsmenn deildarinnar færast á önnur svið bankans.

Jón Finnbogason, sem hefur gegnt starfi forstöðumanns lánaumsýslu Arion banka frá árinu 2017, leiðir fjármögnunarsvið fyrirtækja hjá bankanum innan fyrirtækja- og fjárfestingarsviðs og Lýður Þór Þorgeirsson, fyrrverandi framkvæmdastjóri fjárfestingarbankasviðs, tók við starfi forstöðumanns fyrirtækjaráðgjafar.

„Með því að hafa sér svið sem ber nafnið markaðir erum við að skerpa á áherslum og gera meiri aðgreiningu á milli þjónustu og viðskipta á verðbréfamarkaði og verkefna sem eru í eðli sínu fjármögnun eða þjónusta við fyrirtæki. Það gerir það líka að verkum að betur sé hægt að stýra áhættunni sem getur falist í hagsmunaárekstrum,“ segir Benedikt.

Þekktist hér áður

Hann rifjar upp að þegar EES-samningurinn var leiddur í lög árið 1994 ráku bankarnir dótturfélög sem önnuðust það sem laut að verðbréfamarkaði, Landsbankinn rak til dæmis Landsbréf og Íslandsbanki VÍB, en síðar hafi starfsemi verið færð inn í bankana. „Fyrirkomulagið þekktist því hérlandis líka í einhverri mynd.“

Benedikt segir að bankinn muni nota efnahagsreikninginn með sér-tækari hætti en áður. Horft verði til þess að sölutryggja fjármögnun fyrirtækja en að fjármögnunin stoppi ekki öll varanlega á efnahagsreikningi bankans heldur seljist áfram eftir því sem markaðsaðstæður leyfa hverju sinni.

Til viðskiptabankans færðist þjónusta við lítil og meðalstór fyrirtæki og að hluta eignastýring fyrir einstaklinga. „Viðskiptabankinn er framarlega í hugbúnaðarþróun og stafrænni vegferð. Næstu skref í þeirri vinnu munu snúa að

minni og meðalstórum fyrirtækjum og eignastýringu. Við töldum því rétt að nýta þá þekkingu sem byggst hefur upp á því sviði til hagsbóta fyrir fleiri,“ segir hann.

Ný staða aðstoðarbankastjóra

Aðspurður hvers vegna bankinn hafi nýverið bætt við stöðu aðstoðarbankastjóra segir Benedikt að það endurspegli þær áherslur sem séu að verða á starfsemi fyrirtækja- og fjárfestingarbankasviðs. „Þetta er stór og víðamikil umbreyting á okkar nálgun og krefst mikillar athygli. Hann kemur einnig til með að einbeita sér að stefnumótun, stjórnun, öflun nýrra viðskiptasambanda og almennum rekstri.“

Á sama tíma og breytt skipurit var kynnt var um hundrað starfsmönnum bankans sagt upp. Skipulagsbreytingarnar eru liður í að ná settum markmiðum um 50 prósentu kostnaðarhlutfall og arðsemi eiginfjár umfram 10 prósent.

Þynning byggðar og auknar umferðartafir

Elvar Orri Hreinsson
sérfræðingur í Greiningu hjá Íslandsbanka

Byggð hefur þynnst verulega undanfarna þrjá áratugi og fer nú meira landrými undir hvern íbúa höfuðborgarsvæðisins en nokkru sinni fyrr.

Frá árinu 1994 hefur hlutfall íbúða í Reykjavík af heildarfjölda

íbúða á höfuðborgarsvæðinu lækkað um 10 prósentustig og stendur nú í um 60%. Er þetta afleiðing mikillar uppbyggingar í nágrenna-sveitarfélögum Reykjavíkur þar sem íbúðafjöldi hefur tvöfaldast frá árinu 1994. Þetta hefur leitt til þess að aldrei fyrr hafa fleiri íbúar á höfuðborgarsvæðinu búið utan Reykjavíkur.

Íbúar höfuðborgarsvæðisins eiga eftir sem áður erindi við miðbæinn og nærliggjandi svæði enda er þar mestur þéttleiki vinnustaða, skóla, íþróttamannvirkja og verslunar- og skrifstofuhúsnæðis auk annarra innviða. Þessi þróun hefur því

Frá árinu 1994 hefur hlutfall íbúða í Reykjavík af heildarfjölda íbúða á höfuðborgarsvæðinu lækkað um 10 prósentustig og stendur nú í um 60%.

haft í för með sér það aukna álag á gatnakerfi höfuðborgarsvæðisins sem mikið er rætt um þessi dægrin. Samtök iðnaðarins (SI) telja þjóð-

hagslegan kostnað vegna umferðartafa nema 15 milljörðum króna á ársgrundvelli vegna tapaðs vinnu- og frítíma einstaklinga og atvinnurekenda.

Mun þétting byggðar ná fram að ganga? Tölfræðin bendir til þess að svo verði ekki.

Reykjavík er stærsta sveitarfélag landsins og gegnir því mikilvægu hlutverki varðandi heilbrigði íbúðamarkaðarins. Ef litid er aftur um áratug hafa um 304 íbúðir komið inn á markaðinn að meðaltali á ári hverju í Reykjavík. Meðalfjöldun íbúða fyrir þann tíma og aftur til 1972 er um 660

íbúðir árlega, eða rúmlega tvöfalt fleiri íbúðir. Sé miðað við fjölda fullkláraðra íbúða í Reykjavík á undanföllum árum og spár SI má reikna með að nágrennasveitarfélög Reykjavíkur muni áfram vaxa hlutfallslega hraðar en Reykjavík. Til að snúa þeirri þróun við þyrftu í Reykjavík að vera minnst 60% af þeim íbúðum sem koma á markaðinn á næstu árum. Miðað við spá SI nemur það rúmum 1.300 íbúðum eða hátt í þreföldum þeim fjölda sem kom inn á markaðinn á síðastliðnu ári svo að dæmi sé tekið. Verður að teljast afar ólíklegt að sú verði raunin.

Stafrænni vegferð fylgir ný menning

Svipmynd

Erik Figueras Torras

Nám:

MSc í rafmagnsverkfræði frá UBP í Barcelona, MBA frá IMD í Lausanne, Sviss.

Störf:

Framkvæmdastjóri þjónustusviðs hjá Símanum. Áður en ég kom til Íslands vann ég sem vörustjóri farsímakerfa hjá Siemens í Þýskalandi og Bandaríkjunum og hjá Philips í Frakklandi. Ég var hjá Símanum árin 1999 til 2004 en sneri aftur og þá sem framkvæmdastjóri árið 2013.

Fjölskylduhagir:

Giftur Björk Þórarinsdóttur viðskiptafræðingi og eigum við tvær dætur og bráðum hundinn Rio.

Erik Figueras Torras hefur verið framkvæmdastjóri hjá Símanum frá árinu 2013. Þar stýrir hann þjónustusviði sem bæði rekur fjarskiptakerfi Símans og ber ábyrgð á að þjónusta viðskiptavini Símans. Erik segist vera hraðahindrun innan Símans, sem reyni að forgangsraða fjárfestingum og verkefnum þannig að þau svari sem best því sem viðskiptavinir kalli eftir.

Hver eru þín helstu áhugamál?
Íþróttir hafa alltaf leikið stórt hlutverk í mínu lífi en í dag eru það hlaup sem ég stunda mest. Þegar ég var yngri spilaði ég tennis og stundaði skiði af miklum móð. Ég prófaði Bootcamp einu sinni en er augljóslega ekki skapaður fyrir slík átök. Konan mín hefur svo verið að draga mig út á golfvöll, sem er kannski meira ganga en íþrótt, en

sjáum hvernig það endar.

Hvernig er morgunrútinan þín?

Síðustu vikur hefur viljinn til að lifa hreinlega vakið mig flesta morgna þar sem ég byrja daginn í farþegasætinu á bílnum okkar. Dóttir mín er nefnilega í æfingakstri og situr því í bílstjórasetinu. Þegar í vinnuna er komið vil ég helst byrja á því að ganga á milli fólks og taka púlsinn, heyra hvernig miðar og hvað það hefur til málanna að leggja, áður en rútinan og daglegt amstur tekur völdin.

Hvaða bók hefur haft mest áhrif á þig?

Mamma mín, sem lærði heimspeki, skrifaði fyrir mig bók sem ég fékk að gjöf þegar ég varð fertugur. Hún heitir „El sentido de la vida“ (ísl. Tilgangur lífsins) og þessi einstaka 115 blaðsíðna og eina útgáfa sem til er af bókinni fjallar um allt það sem raunverulega skiptir máli í lífinu. Besta gjöf sem ég heffengið.

Hver hafa verið mest krefjandi verkefnin hjá þér á síðustu mánuðum?

Við hjá Símanum höfum verið í stórum umbreytingarverkefnum sem flest snúa að því að breyta ferlum og vörum þannig að þarfir viðskiptavinarins séu í forgrunni. Þessi stafræna vegferð sem svo mörg fyrirtæki eru að ganga í gegnum kallar líka á breytingar í menningu fyrirtækisins og í dag erum við öll að ganga betur í takt en áður. Við erum ekki að fara í fjárfestingar eða ný verkefni endilega tækninnar vegna heldur frekar vegna óska og þarfa viðskiptavinnanna. Til að undirstrika mikilvægi góðrar þjónustu við viðskiptavini okkar var til dæmis nafni Tæknisviðs breytt í Þjónustusvið, hljómar smávægilegt en skiptir engu að síður máli.

Hvernig hefur rekstrarumhverfi Símans breyst á undanförnum árum

Uppsagnir í bönkum og sérstök skattlagning

Sigurgeir Jónsson
hagfræðingur

Mikla athygli vakti þegar forsvarsmenn Arion banka gripu til þungrar hagræðingaraðgerðar í lok september þar sem um 100 manns var sagt upp. Á ársgrunni er hagræðingin talin lækka rekstrarkostnað bankans um 1,3 milljarða króna. Ein af ástæðunum sem Benedikt Gíslason, bankastjóri Arion banka, nefndi í fjölmiðlum fyrir uppsögnunum var að bankinn greiðir um 5 milljarða króna á ári í sértæka skatta og íþyngi þeir bankanum mjög í rekstrinum.

Yfirlýst stefna Arion banka er að ná arðsemi eigin fjár upp í 10% en árið 2018 var hún einungis 3,8%. Það er lakari ávöxtun en hefur fengist í hefðbundnum lausaffjársjóðum síðustu ár en lausaffjársjóðir hafa verið með ávöxtun á milli 4-5% og teljast með áhættuminnstu fjárfestingakostunum sem eru í boði. Hefðu þessar sparnaðaraðgerðir, sem kynntar voru nú fyrir skemmstu, tekið gildi í byrjun ársins 2018 hefðu þær aukið arðsemi bankans um 70 punkta og hún þá farið upp í 4,5% að öllu öðru óbreyttu.

Skattþindir bankar

Árið 2018 greiddi Arion banki tæpa 3,4 milljarða króna í bankaskatt (0,376% af heildarskuldum) og á þá eftir að taka tillit til sérstöku fjársýsluskattanna sem reiknast á hagnað umfram einn milljarð (6%)

Hversu margir hefðu getað haldið starfi sínu í Arion ef hið opinbera væri búíð að afnema hina sérstöku skatta?

og laun starfsmanna fjármálafyrirtækja (5,5%) sem bætast við önnur launatengd gjöld. Þetta eru allt sérstakir skattar á fjármálafyrirtæki sem draga úr arðseminni. Bankaskatturinn er ekki innheimtur í Noregi eða Danmörku en í Svíþjóð er hann 0,036%, eða um einn tíundi af skattinum hér á landi.

Ef við skoðum arðsemi Arion árið 2018 aftur og tökum nú tillit til þess hver hún hefði verið ef ekki væri fyrir bankaskattinn þá sjáum við að arðsemin hefði verið 5,5%, eða um 1,7 prósentustigum hærri en raunin varð. Ef við tökum arðsemina og skoðum hver hún væri ef kæmi til afnáms allra þessara sérstöku skatta þá næmi arðsemin 6,3%, eða væri 2,5 prósentustigum hærri. Sömu sögu má segja um Íslandsbanka og Landsbanka sem greiddu um 3,3 og 3,9 milljarða í bankaskatt árið 2018.

Af þessu er nokkuð augljóst að séríslenskar kvaðir og álögur sem einungis fjármálafyrirtæki greiða hafa margfalt meiri neikvæð áhrif á arðsemi banka en um 100 starfsmenn eins banka. Augljóst er hvað þarf að gera. Hið opinbera þarf að létta á álögum og kvöðum íslenskra fjármálafyrirtækja sem allra fyrst, öllum til heilla. Að lokum má því spyrja sig þessarar einföldu spurningar: Hversu margir hefðu getað haldið starfi sínu í Arion ef hið opinbera væri búíð að afnema bankaskattinn og hina sérstöku fjársýsluskatta?

Erik segir að íþróttir hafi alltaf leikið stórt hlutverk í lífi sínu en í dag stundi hann mest hlaup. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Það er kannski eitt af mínum hlutverkum að segja nei og forgangsraða, við getum ekki gert allt í einu.

Erik Figueras Torras

og hvaða áskoranir hafa falist í þessum breytingum?

Í stafrænum heimi gerast breytingar æ hraðar og við höfum, þökk sé góðu starfsfólki, náð að tileinka okkar framsæknar lausnir hverju sinni. Fjarskiptaþjónustan í dag er gjörbreytt frá því sem var fyrir nokkrum árum, bæði gagnvart viðskiptavinum og séð okkar megin frá. Samkeppnin er ekki bara innanlands heldur erum við í beinni sam-

keppni við erlend stórfyrirtæki. Sjálfvirknivæðing, skýjalausnir og nýting gervigreindar er eitt af því sem við höfum tileinkað okkur sem getur skilað hagkvæmari rekstri, betri upplifun og þjónustu.

Hvaða tækifæri eru fram undan á þínu sviði?

Tækifærin í tækni og þjónustufyrirtækjum eru nær endalaus. Það er alltaf eitthvað nýtt og spennandi á leiðinni sem samstarfsfélagar mínir vilja stökkva á. En það er kannski eitt af mínum hlutverkum að segja nei og forgangsraða, við getum ekki gert allt í einu. Það þarf að meta hvað skiptir mestu máli og að það sem viðskiptavinurinn vill fái óskipta athygli okkar. En mér finnst sjálfvirknivæðingin spennandi því hún bestar hlutina og minnkar endurtekna vinnu fyrir starfsfólkið mitt, það getur þá einbeitt sér að þarfari og áhugaverðari hlutum. 5G er auðvitað út við sjóndeildarhringinn

og við fylgjumst vel með því en svo má nefna hlutanet (e. Internet of Things), ýmsar nýjungar í Sjónvarpi Símans og aukna notkun gervigreindar og vélræns náms sem sýnir okkur hluti sem okkur gat aðeins dreymt um fyrir stuttu.

Hvers hlakkar þú mest til þessa dagana?

Ef ég á að vera alveg hreinskilinn þá hlakka ég mest til þess að fá nýfædda fjölskyldumeðliminn, hvolpinn Rio, inn á heimilið. Við eigum von á Rio, sem er þýskur fjárhundur, eftir nokkrar vikur.

Hvar séðu þig eftir 10 ár?

Vonandi verð ég enn í Hafnarfirði, steinsnar frá öllum þessum frábæru útivistarsvæðum og enn starfandi með öllu góða fólkinu hjá Símanum. Og enn betra verður ef ég hef náð á þessum tíma að láta gott af mér leiða sem víðast í samfélaginu. Það væri góður afrakstur fyrir Katalóna á Íslandi.

Samvinnuleið við innviða-fjármögnun

Arion banki, breska sendiráðið á Íslandi og Bresk-íslenska viðskiptaráðið bjóða til morgunverðarfundar um fjármögnun innviðaverkefna með samvinnuleið (public-private partnership). Fundurinn fer fram á ensku.

Fimmtudaginn **3. október 2019** í Arion banka, Borgartúni 19 kl. **8.30 – 12.00**

Dagskrá

8.30	Morgunkaffi og skráning
9.00	Þórdís Kolbrún Reykfjörð Gylfadóttir iðnaðarráðherra setur fundinn
9.15	Verkefnastjórnun við útboð framkvæmda – Stuart Cairns, Bird & Bird
9.30	Tækifæri í samvinnuleið á Íslandi – Sigurður Hannesson, Samtök iðnaðarins
9.45	Næstu skref – Ásta Fjeldsted, Viðskiptaráð Íslands
10.00	Kaffihlé
10.30	Hvalfjarðargöng – dæmi um verkefni – Gísli Gíslason, Spölur
10.45	Innviðir sem fjárfestingarkostur – Benedikt Gíslason, Arion banki
11.00	Pallborðsumræður og fyrirspurnir
11.30	Lokaorð – Michael Nevin, sendiherra Bretlands á Íslandi

Skráning fer fram á www.arionbanki.is/ppp

British Embassy
Reykjavík

British-Icelandic
Chamber of Commerce

Skotsilfur

Freyr hættur

Það sætir tíðind-um þegar stofn-anir leita leiða til hagræðingar í rekstri en það gerðist á föstu-daginn þegar Ásgeir Jónsson, nýskipaður seðlabanka-stjóri, ákvað að segja tveimur starfsmönnum bankans upp og leggja niður stöður þeirra. Á meðal þeirra var **Freyr Hermannsson**, sem hefur verið forstöðumaður fjárstýringar og markaðsviðskipta Seðlabankans undanfarin ár og var um tíma í framkvæmdahópi stjórnvalda um áætlun um losun hafta, en Freyr er sömuleiðis sonur Rannveigar Sigurðardóttur að-stoðarseðlabankastjóra. Ásgeir var því fljótur að láta sverfa til stáls innan bankans og senda skýr skilaboð um hver sé aðal.

Óheillaþróun

Það er missir að greiningardeild Arion sem **Stefán Broddi Guð-jónsson** fór fyrir af myndarbrag. Greinendur leika mikilvægt hlutverk fyrir verðmyndun á hlutabréfa-markaði. Það er dapurlegt fyrir örmarkað eins og Ísland að nýjar reglur ESB, MiFID II, verði þess valdandi að greinendum fækki. Því fleiri sem kjamsa á ársreikningum og öðrum verðmyndandi upp-lýsingum þeim mun meiri líkur á að markaðurinn sé skilvirkur. Það er slæm þróun að bönkum, sem geta rekið öflugar greiningardeildir, sé settur stóllinn fyrir dyrnar.

Stormsveipur

Birgir Bieltvedt kom eins og storm-sveipur á veitingamarkaðinn og fjárfesti í mörgum af skemmti-legustu stöðum landsins í ferðamannaupp-sveiflunni. Þegar harðnar á dalnum hefur Birgir ef til vill talið sig þurfa að leggja meira til málanna í rekstrinum. Það vekur því athygli að frumkvöðlar þriggja fyrirtækja í hans eigu hafa kosið að draga sig úr rekstrinum. Um er að ræða Snaps, Gló og Brauð & Co. Fyrir Birgi, sem býr í Kaupmannahöfn, var það af hinu góða að hafa hluthafa í dag-legum rekstri fyrirtækjanna.

Öfugsnúin umhverfisvernd

SKOÐUN

Þorsteinn Friðrik Halldórsson

Umhverfisvernd er ekki það sama og umhverfis-vernd. Hugtakið hefur verið úthýnt af þeim sem hafa meiri áhuga á sýndarmennsku en raunverulegri umhverfisvernd. Í þeirra huga dugar að leggja til lausnir sem hljóma eins og þær séu umhverfisvænar. Engu máli virðist skipta hversu skilvirkar

Lamaður húsnæðismarkaður í Argentínu

Hæstu stýrivextir í heimi og gengisfall argentínska pesóans hafa lamað húsnæðismarkaðinn í Argentínu sem glímir nú við mikla efnahagsörðug-leika. Fasteignasala hefur dregist saman um 41 prósent í höfuðborginni Buenos Aires frá byrjun þessa árs. ERICA CANEPA/BLOOMBERG/GETTY IMAGES

Endalok hárra innlánsvaxta

Skúli Hrafn Hardarson forstöðumaður hlutabréfa hjá Júpiter

Undanfarin ár hafa verið fordæmalaus á íslenskum fjármála-markaði. Í kjölfar falls bankakerfisins voru sett á höft sem lokuðu bæði sparifé landsmanna og hundruð milljarða af aflandskrónum inni í hagkerfinu og skekktu þar með verðlagningu á einstökum flokkum verðbréfa. Á haftatímabilinu rak hver búhnykkurinn annan og þar af vó vaxandi ferðapjónusta líklega þýngst og bætti viðskiptakjör þjóðarbúsins hratt. Niðurgreiðsla ríkisskuldna og risavaxinn gjaldeyrisvaraforði styrktu grunnstöðir hagkerfisins og áttu stóran þátt í að styrkja krónuna og draga úr sveiflum á gjaldeyrimarkaði. Griðarmiklar kjarasamningshækkanir skiluðu sér því beint í vasa launþega sem aukinn kaupmáttur í stað þess að gufa upp í verðbólgu. Sparnaðar-stig almennings hefur enn fremur farið stigvaxandi á síðustu misser-

um. Þrátt fyrir minnkandi hagvöxt helst viðskiptajöfnuður jákvæður sem að hluta útskýrist af breyttri neysluhegðun almennings. Rykið hefur hins vegar verið lengi að setjast á verðbréfamörkuðum eftir afnám hafta, og nettó útflæði erlendra fjárfesta hefur verið meira en almennt var búist við, hvort sem um ræðir aflandskrónueigendur eða erlenda spákaupmenn sem fjárfestu á Íslandi áður en útflæðishöft voru afnumin. Lífeyrissjóðir hafa hækkað hlutfall sitt í erlendum fjárfestingum hratt og fyrir vikið verið óvirkari en ella á innlendum markaði, sem skilar sér í minnkandi veltu og auknum verðsveiflum. Núverandi niðursveifla sem orsakast helst af samdrætti í ferða-pjónustu hefur aukið svartsýni og ýkt sveiflur á hlutabréfamarkaði. Verðbréfamarkaðurinn er mikil tilfinningavera og fer undantekningarlítið fram úr sér, hvort sem er í lækkunum eða hækkunum, sem endurspeglar líklega óskilvirkni markaðarins. Slíkar hreyfingar geta búið til tækifæri fyrir þá sem fara á móti straumnum, en almennt er talið að rétti tíminn til að fjárfesta í hlutabréfum sé í niðursveiflu, áður en uppsveiflan hefst að nýju. Verðmót greiningaraðila benda enn fremur til þess að búið

sé að verðleggja samdráttinn inn í flest félög kauphallarinnar og vegur þá þungt lægri ávöxtunar-krafa. Styrkur og trúverðugleiki þjóðarbúsins hefur aldrei verið meiri til að takast á við samdrátt. Vopna-búr Seðlabanka Íslands er sneisa-fullt, en auk mikils svigrúms til vaxtalækkana getur bankinn m.a. lækkað bindiskyldu, hætt við hagvaxtarauka bankanna og aukið peningamagn í umferð. Staða Íslands í þessu tilliti er ólíkt betri en annarra nágrannaríkja sem mörg hver eru þegar komin með vexti langleiðina niður í núll prósent og hafa auk þess beitt gríðarlegum magnbundnum íhlutunum (e. quantitative easing). Hlutfallslega sterkari staða Íslands hefur dregið úr áhættuálagi ríkisskuldna gagnvart öðrum löndum og skýrir það að hluta aukið svigrúm til vaxtalækkana. Það sem hins vegar fær ekki mikla athygli í umbreytingu hagkerfisins eru hriðfallandi innláns-vextir sparifjäreigenda. Hávaxta-umhverfi síðustu áratuga, auk áhættufælni sem skapaðist við hrunið, hefur leitt til griðarmikils innlánsvaxtar. Innlánsstaða heimila er nú í sögulegu hámarki, um 900 milljarðar, og hefur nánast tvöfaldast frá árinu 2007. Afleiðingin

er of einsleit eignasöfn sem geta setið föst í lélegri ávöxtun fram á veginn. Umræðan um lækkandi ávöxtun innlána hefur ekki enn náð flugi þar sem sparifjäreigendur skortir framsýni og horfa gjarnan á ávöxtun aftur í tímann. Hins vegar er líklegt að á næstu misserum muni sparnaður í sívaxandi mæli færast yfir í aðra fjárfestingarkosti, svo sem hlutabréf og fasteignavarin skuldabréf sem eru enn hlutfallslega lágt verðlögð. Þá er hætt við hröðum viðsnúningi. Ef lítið er út fyrir landsteinana má sjá sambærilega þróun og hér mun fyrirsjáanlega raungerast, hvort sem lítið er til Evrópu eða til Bandaríkjanna. Ungverjaland hefur t.a.m. sjálfstæðan gjaldmiðil og hefur rekið hávaxtastefnu líkt og Ísland. Þar hefur hagvöxtur minnkað eins og annars staðar í Evrópu, sem hefur skilað sér í hratt lækkandi vöxtum, en á sama tíma hefur hlutabréfamarkaðurinn farið sífellt hækkanði. Sú hækkun virðist að miklu leyti drifin áfram af endurskoðun eignasafna, auk lægri fjármögnunarkostnaðar fyrirtækja. Af framansögðu tel ég líklegt að hlutabréfamarkaðurinn muni taka við sér á næstu misserum og að árið 2020 geti orðið gjöfulla þeim sem huga að eigna- og áhættudreifingu fyrr en síðar.

október TILBOÐ

á H1 rafmagns- borðum

H1 rafmagnsborð

Flottir og sterkir rafmagnsfætur með minnisstýringu. Á H1 fætuna er hægt að setja 120-160 cm langar plötur. Fæturnir eru til á lager í gráu, svörtu og hvítu.

120x80cm **48.900kr.**

140x80cm **51.900kr.**

160x80cm **54.900kr.**

Borðplötur til á lager í eik, beyki og hvítu. Fætur til í gráu, hvítu og svörtu.

P90

með bólstruðu baki

Hægt að stilla bakstuðning. Samhæfð stilling setu og baks. Færanleg seta. Armar fylgja með.

- Sethæð 43-51 cm
- Breidd setu 48 cm
- Dýpt setu 48 cm
- Hentar fólki upp í 192 cm hæð
- 3 ára ábyrgð miðað við 8 tíma setu á dag og að hámarki 110 kg

VERÐ ÁÐUR
94.900 kr.

VERÐ NÚ
54.900 kr.

Sparaðu
40%

Hirzlan

SKRIFSTOFUHÚSGÖGN

Síðumúla 37, 108 Reykjavík · Sími: 564-5040 · hirzlan@hirzlan.is · www.hirzlan.is

Aðili að
rammasamningi
Ríkiskaupa

RÍKISKAUP

Stjórnar- maðurinn

Ládeyðan endalaus

Síðustu misseri hafa verið fjárfestum á hlutabréfamarkaði erfið. Visitalan hefur lækkað um tæp 4% síðasta mánuðinn og mörg félög umfram það. Ice-landair hefur lækkað um rétt 11% í mánuðinum. Marel og Hagar um einhver 3% og svo mætti áfram telja.

Þessi lækkunarfasi fylgir sumri þar sem mikil ládeyða ríkti, eins og jafnan er á þeim árstíma. Miðlarar, fjárfestar og aðrir þátttakendur á markaði þurfa víst að taka sér fri eins og aðrir. Svo virðist hins vegar sem markaðurinn sé enn í sumarfríi. Mörg félaganna leka dag eftir dag í lágmarksviðskiptum, að því er virðist, án þess að nokkrar rekstrarlegar forsendur séu að baki.

Auðvitað liggur fyrir að íslenskur hlutabréfamarkaður verður aldrei annað en örmarkaður. Af þeim sökum verður verðlagning fyrirtækja alltaf að stórum hluta flæðisdryfin. Við aðstæður eins og í haust þegar markaðsaðilar, og þá sérstaklega stofnanafjórðingar, halda svo algerlega að sér höndum, verður ekki hjá því komist að velta fyrir sér hvort hreinlega séu forsendur fyrir því að reka hér almennan hlutabréfamarkað.

Hin hliðin á peningnum er hins vegar vitaskuld sú að verðlagning fyrirtækja á markaði fer að líta vel út. Markaðsvirði Sýnar er til að mynda einungis um 7 milljarðar. Neikvæð ávöxtun er á bréfum í Högum sé litið til síðustu fimm ára. Ljóst er þó að umtalsverðar eignir eru undirliggjandi. Sama gildir um Skeljung og fleiri. Við slíkar aðstæður hljóta hluthafar og aðrir bakhjarlar að velta fyrir sér hvort félög þeirra eigi eitt-hvert erindi á markaðinn. Væri ekki hægt að vinna betur úr verðmætum utan markaðar með því að afskrá félögin?

Lífeyrissjóðir og aðrir stofnana-fjárfestar þurfa auðvitað að taka þátt ef þeir vilja að skráð hlutabréf verði hér fjárfestingarkostur til frambúðar. Annars er hætt við því að félögin hverfi af markaði eitt af öðru. Stjórnvöld ættu sömuleiðis að íhuga málið. Þátttaka almennings á markaði er nánast engin. Kannski þarf að endurvefja skattaafsláttinn gamla góða?

Félag Gísla hagnast um 1.100 milljónir

Hagnaður fjárfestingafélags Gísla Hauks-sonar, fyrrverandi forstjóra og annars stofnenda GAMMA, nam tæplega 1.083 milljónum króna í fyrra og jókst um einn milljarð á milli ára. Mikill hagnaður Ægis Invest, sem hélt utan um liðlega 30 prósentu hlut Gísla í GAMMA sem var selt til Kviku í lok síðasta árs, skýrist af verðbreytingu á eignarhlutum í innlendum félögum í eigu fjárfestingafélags Gísla.

Listmunir í eigu Ægis Invest voru metnir á 123 milljónir við árslok borið saman við 98 milljónir árið áður.

Gísli Hauksson.

Heildareignir félagsins, sem eru fyrst og fremst eignarhlutir í félögum, voru rúmlega 1.500 milljónir og eigið fé nam 1.240 milljónum. Skuldir við lánastofnanir voru 189 milljónir.

Í nóvember í fyrra var tilkynnt um að samkomulag hefði náðst um kaup Kviku á öllu hlutafé GAMMA fyrir allt að 2,9 milljarða. Fyrir félagið greiddi Kvika 839 milljónir í reiðufé en afgangurinn var í formi hlutdeildarskírteina í sjóðum GAMMA og árangurstengdra þóknana þegar langtímakröfur á sjóði GAMMA innheimtast. – hae

30.09.2019

Við erum að afskrifa 300 milljónir út af þessum sjóði, sem var í innlendum íbúðafjárfestingum. Það er með ólíkindum að menn hafi klúðrað þessu.

Sigurður Viðarsson, forstjóri TM

Verðmæti

Hámarkaðu árangurinn þinn og verðmæti með því að nýta þér fjölbreytta þekkingu og víðtæka reynslu PwC á öllum sviðum rekstrar.

Hafðu samband því þinn árangur er mikils virði.

pwc

PwC | Sími 550 5300 | www.pwc.is

PwC á Íslandi er framsækið og traust fyrirtæki sem veitir sérfræðipjónustu á sviði fyrirtækja- skatta- og lögfræðiráðgjafar, endurskoðunar og reikningsskila. Fyrirtækið er íslenskt og er hluti af alþjóðlegu neti sjálfstæðra fyrirtækja sem aðstoðar viðskiptavinum sínum við að auka verðmæti, stjórna áhættu og bæta árangur sinn.

Reykjavík | Akureyri | Reykjanesbær | Húsavík | Selfoss | Hvolsvöllur | Vestmannaeyjar